

wielokulturowość
tolerancja
akceptacja
otwartość
szacunek

SZKOŁA DIALOGU

Przyjdź!
Poznaj!
Zrozum!

Uczniowie pracujący w projekcie

Materiały wypracowane w ramach
projektu „Szkoła Dialogu”
- projektu edukacyjnego Fundacji Form

*Praca Marianny Bugajskiej,
uczennicy klasy II LO*

Szkoła dialogu

Nasze zajęcia w ramach Szkoły Dialogu odbyły się 27 i 28 kwietnia oraz 26 i 27 maja. Nauczyły nas one sporo na temat społeczności żydowskiej. Pokazały, że dużo ze znanych powszechnie informacji, to zwykłe stereotypy, a wyznawcy judaizmu nie różnią się zbyt wiele od katolików. Otworzyły nas na inne kultury. Wielu z nas zaciekała kultura żydowska i jej ślady w naszej miejscowości, dlatego będziemy szukać nowych informacji, by poszerzyć swoją wiedzę.

Wielokulturowość...

Zaproszenie

ZAPROSZENIE

Uczniowie Zespołu Szkół im. Marii Skłodowskiej-Curie w Działoszynie mają zaszczyt zaprosić na wycieczkę „Szlakiem działoszyńskich Żydów”

Wydarzenie odbędzie się 10.06.2015 roku

o godzinie 12⁰⁰

Miejsce zbiórki: Plac Wolności

**PRZYJDŹ, POZNAJ,
ZROZUM!**

Działoszyn

Działoszyn był szlacheckim miasteczkiem nadgranicznym Ziemi Wieluńskiej. Utrzymywano w nim żywe kontakty z pobliskim Śląskiem, w czym uczestniczyli intensywnie także Żydzi. W regionie tym już w XVI w. istniały pojedyncze skupiska żydowskie.

W XVIII wieku liczba ludności żydowskiej w mieście była największa. W latach 1764–1765 na 1294 mieszkańców 649 było Żydami; stanowili oni 65,4% ogółu mieszkańców. Do kahału działoszyńskiego należeli Żydzi z e 104 miejscowości.

Działoszyn to...

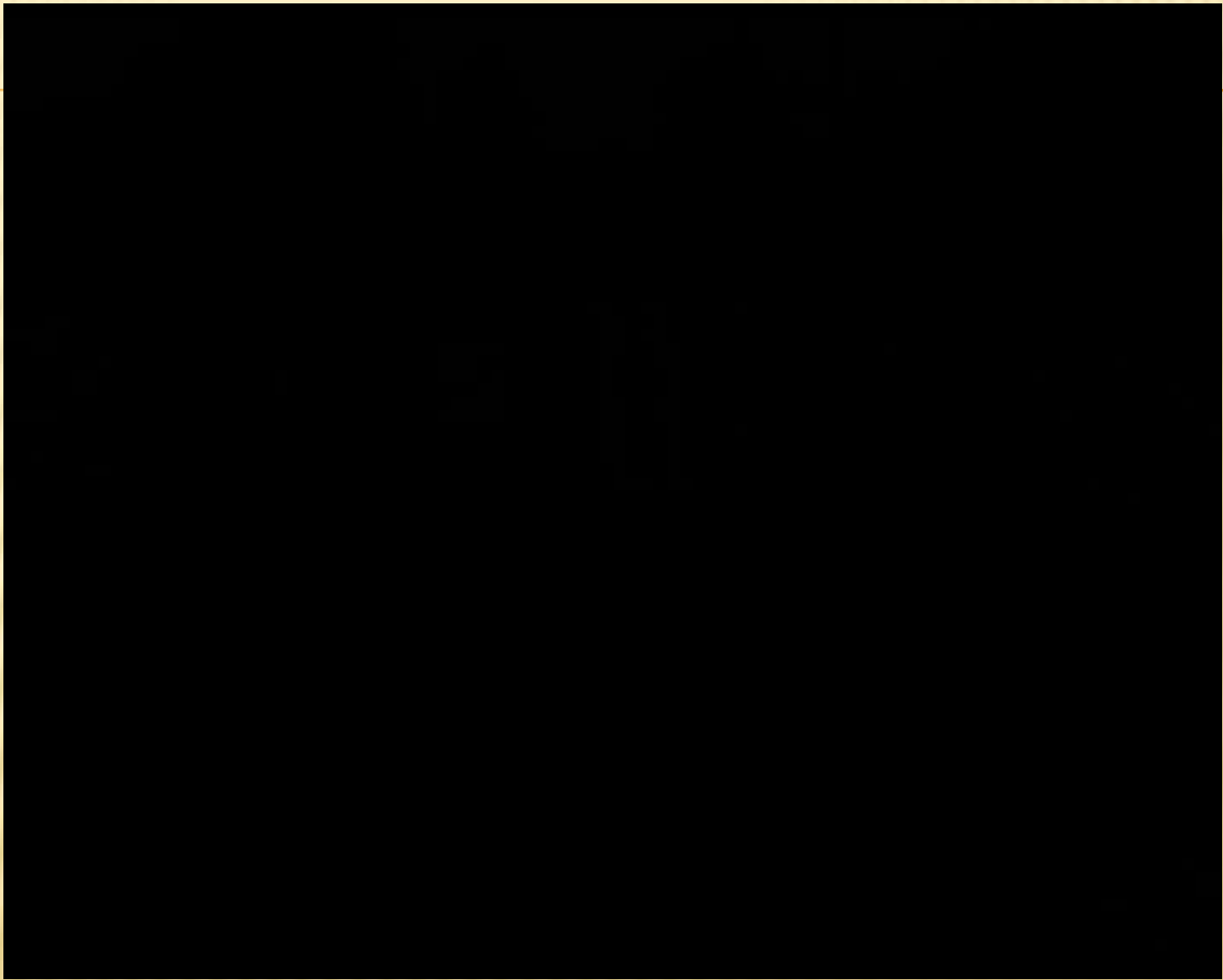

Działoszyn jest miastem bardzo ważnym w historii narodu żydowskiego. Świadczy o tym fakt, że informacje o nim znajdują się zarówno w instytucie Yad Vashem w Jerozolimie, jak i w Muzeum Żydów Polskich w Warszawie.

Rynek

Wycieczkę rozpoczęliśmy w miejscu, które skupiało największą liczbę Żydów przed wojną. Naszym przewodnikiem była Monika, która opowiadała o przedwojennym życiu działoszyńskich Żydów. Dowiedzieliśmy się między innymi tego, z czego słynął działoszyński handel. Udało nam się dotrzeć do informacji, które wskazują na to, jakiego rodzaju usługi wykonywano na Placu Wolności. Stały tam przede wszystkim 3 piekarnie, wytwórnia wody sodowej, waga miejska oraz Bank Zrzeszenia Ludności Narodowości Żydowskiej. Mieliśmy okazję porównać jak rynek wyglądał ponad 100 lat temu, a jak wygląda dziś. Jako ciekawostkę usłyszeliśmy historię o wybitnym bakteriologu i higieniście Zygmuncie Gluckmanie, który urodził się w Działoszynie.

Synagoga

Po opowieści Moniki na Placu Wolności (Rynku), przeszliśmy niedaleko, w miejsce w którym dawniej znajdowała się synagoga - na ulicę Podłączną. Aleksandra wprowadziła Nas w tematykę związaną z religią żydowską, jaką jest judaizm. Opowiedziała o istocie tej wiary i jej założeniach. Dowiedzieliśmy się o ważnych świętach żydowskich, m. in. o Szabacie. Następnie przybliżona została Nam historia dawnej synagogi w naszym mieście, przedstawiona jej struktura i funkcja.

Opowiedziała o istocie jej powstania, a została ona wzniesiona z inicjatywy Jakuba Lejba, ok. 1760r.. Twórcą synagogi działoszyńskiej był najwspanialszy niemiecki architekt, który zbudował jeszcze między innymi synagogę w Przedborzu.

Następnie dowiedzieliśmy się, w odwecie za zaciętą walki, które stoczyli żołnierze 82 i 84 Pułku Piechoty 30.Dywizji Armii „Łódź” z Niemcami w 1939r. dokonano zniszczenia Działoszyna, w tym także synagogi. Pozostałości z niej posłużyły jako podkład pod drogę na Ożegów.

Jesteśmy przed dawną piekarnią żydowską

Cmentarz

O tym, jak wyglądają cmentarze żydowskie opowiedziały nam Daria i Patrycja. Wtajemniczyły nas także w obrzęd pogrzebowy w religii judaistycznej. Pokazały nam miejsca, w których mieściły się kirkuty. Opowiedziały o tym, w jaki sposób i do czego wykorzystano macewy, które kiedyś znajdowały się na cmentarzach działoszyńskich. W trakcie prac nad projektem udało się nam dotrzeć do jednego z ostatnich zachowanych nagrobków z naszego miasta i kłódki, którą w tradycji żydowskiej, kładzie się zmarłemu na ustach, by dochował ziemskich tajemnic. Te materialne ślady obecności Żydów w mieście cieszyły się ogromnym zainteresowaniem zgromadzonych. Honorując zwyczaj judaistyczny złożyliśmy kamienie, jako symbol naszej pamięci i szacunku dla osób pochowanych w tym miejscu.

Macewa

Została udostępniona przez jednego z mieszkańców Działoszyna

Zagłada Żydów działoszyńskich

O wojennych losach ludności żydowskiej z Działoszyna opowiedziała nam Patrycja. Ciekawostką było to, że tuż po drugiej wojnie światowej do naszej miejscowości powrócił tylko jeden Żyd, który prawdopodobnie przybył, żeby zobaczyć czy zostało coś z jego domu.

Edukacja dzieci żydowskich

Dzieci żydowskiego pochodzenia były bardzo pilne, co odznaczało się niskim poziomem analfabetyzmu wśród nich. Młodsze dzieci, które nie umiały jeszcze języka polskiego, uczyły się przy Synagodze na ul. Podłęcznej. Dzieci starsze, od 4 do 7 klasy, uczyły się razem z dziećmi polskimi. Od roku 1936 lekcje odbywały się w nowo wybudowanym budynku przy ulicy Zamkowej. Dotarliśmy do przedwojennego zdjęcia uczniów klasy krawieckiej z Działoszyna.

***Ostatnim punktem naszej wycieczki był Pałac Męcińskich,
który przed drugą wojną światową znajdował się
w posiadaniu Żydów działoszyńskich***

***Dyrektor Zespołu Szkół w Działoszynie
rzecznikiem tolerancji dla odmienności***